

Středa 6. května 2009

Obnovená sociální agenda

P6_TA(2009)0370

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 6. května 2009 o obnově sociální agendě (2008/2330(INI))

(2010/C 212 E/05)

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. července 2008 o obnově sociální agendě: Příležitosti, přístup a solidarita v Evropě 21. století (KOM(2008)0412)(sdělení o obnově sociální agendě),
- s ohledem na své usnesení ze dne 18. listopadu 2008 obsahující doporučení Komisi o uplatňování zásady stejné odměny za práci pro muže a ženy ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. října 2008 o problematice kolektivních smluv v EU ⁽²⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. července 2008 nazvané „Obnověný závazek pro sociální Evropu: posílení otevřené metody koordinace v oblasti sociální ochrany a sociálního začlenění“ (KOM(2008)0418),
- s ohledem na své usnesení ze dne 3. února 2009 o nediskriminaci na základě pohlaví a mezigenerační solidaritě ⁽³⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. července 2008 nazvané „Nediskriminace a rovné příležitosti: Obnověný závazek“ (KOM(2008)0420),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. listopadu 2008 o plánu evropské hospodářské obnovy (KOM(2008)0800),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. října 2008 nazvané „Lepší rovnováha mezi pracovním a soukromým životem: silnější podpora pro sladění profesního, soukromého a rodinného života“ (KOM(2008)0635),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. října 2006 nazvané „Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí v EU“ (KOM(2006)0574) a na usnesení Parlamentu ze dne 20. listopadu 2008 o budoucnosti systémů sociálního zabezpečení a důchodů: jejich financování a tendence k individualizaci ⁽⁴⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. října 2007 nazvané „Modernizace sociální ochrany pro větší sociální spravedlnost a hospodářskou soudržnost: další pokrok v aktivním začleňování lidí nejvíce vzdálených trhu práce“ (KOM(2007)0620) a na usnesení Parlamentu ze dne 9. října 2008 o podpoře sociálního začlenění a boji proti chudobě v EU, včetně dětské chudoby ⁽⁵⁾,
- s ohledem na doporučení Rady 92/441/EHS ze dne 24. června 1992 o společných kritériích, pokud jde o dostatečné prostředky a sociální pomoc v systémech sociální ochrany ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0544.

⁽²⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0513.

⁽³⁾ Přijaté texty, P6_TA(2009)0039.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0556.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0467.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 245, 26.8.1992, p. 46

Středa 6. května 2009

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. června 2007 nazvané „K obecným zásadám flexikurity: větší počet a vyšší kvalita pracovních míst prostřednictvím flexibility a jistoty“ (KOM(2007)0359) a na usnesení Parlamentu ze dne 29. listopadu 2007 k obecným zásadám flexikurity ⁽¹⁾,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 25. června 2008 nazvané „Zelenou malým a středním podnikům.“ „Small Business Act“ pro Evropu KOM(2008)0394,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. února 2007 nazvané „Vyhodnocení sociální reality“ – Průběžná zpráva pro zasedání Evropské rady na jaře roku 2007 (KOM(2007)0063) a na usnesení Parlamentu ze dne 15. listopadu 2007 o vyhodnocení sociální reality ⁽²⁾,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. května 2006 nazvané „Podpora slušné práce pro všechny“ – Příspěvek Unie k provádění agendy slušné práce ve světě (KOM(2006)0249) a na usnesení Parlamentu ze dne 23. května 2007 o podpoře slušné práce pro všechny ⁽³⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. října 2005 o ženách a chudobě v Evropské unii ⁽⁴⁾ a na definici chudoby, kterou toto usnesení obsahuje,
 - s ohledem na svůj postoj ze dne 17. června 2008 k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o Evropském roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení (2010) ⁽⁵⁾,
 - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie a zejména na její ustanovení týkající se sociálních práv a na článek 136 Smlouvy o ES,
 - s ohledem na zelenou knihu Komise ze dne 22. listopadu 2006 nazvanou „Modernizace pracovního práva, jejímž cílem je řešit výzvy 21. století“ (KOM(2006)0708),
 - s ohledem na zelenou knihu Komise ze dne 18. července 2001 nazvanou „Podpora evropského rámce sociální odpovědnosti podniků“ (KOM(2001)0366), na sdělení Komise ze dne 22. března 2006 nazvané „Provádění partnerství pro růst a zaměstnanost: učinit z Evropy centrum excelence v oblasti sociální odpovědnosti podniků“ (KOM(2006)0136) a na usnesení Parlamentu ze dne 13. března 2007 o sociální odpovědnosti podniků: nové partnerství ⁽⁶⁾,
 - s ohledem na své prohlášení ze dne 22. dubna 2008 o zamezení bezdomovectví na ulicích ⁽⁷⁾,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt OSN o hospodářských, sociálních a kulturních právech z roku 1966,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a na stanoviska Hospodářského a měnového výboru, Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro kulturu a vzdělávání a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A6-0241/2009),
- A. vzhledem k tomu, že pro EU bude hlavním negativním dopadem stávající finanční a hospodářské krize výrazné zvýšení nezaměstnanosti, které vážněji ovlivní nejzranitelnější sociální skupiny; vzhledem k tomu, že vyšší míra nezaměstnanosti je spojená s nárůstem chudoby a nerovností v oblasti zdraví, s vyloučením, kriminalitou, nejistotou a nedostatkem důvěry,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 297E, 20.11.2008, s. 174.

⁽²⁾ Úř. věst. C 282E, 6.11.2008, s. 463.

⁽³⁾ Úř. věst. C 102E, 24.4.2008, s. 321.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 233E, 28.9.2006, s. 130

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0286.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 301E, 13.12.2007, s. 45.

⁽⁷⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0163.

Středa 6. května 2009

- B. vzhledem k tomu, že EU již bez ohledu na stávající krizi čelila potížím v důsledku slabého hospodářského růstu, napjaté demografické situace a těžkostí souvisejících s životem ve stále globalizovanější světové ekonomice,
- C. vzhledem k tomu, že v roce 2007 činil podíl unijních občanů ve věku 18 až 24 let, kteří předčasně zanechali studia 15,2 %,
- D. vzhledem k tomu, že zaměstnání stále ještě pro mnoho lidí v EU nezaručuje cestu z chudoby, přičemž v roce 2006 bylo chudobou ohroženo 8 % pracujících,
- E. vzhledem k tomu, že v roce 2006 bylo 16 % evropských občanů ohroženo chudobou; vzhledem k tomu, že obzvláště zranitelnými skupinami jsou děti, velké rodiny, rodiče samoživitelé, nezaměstnaní, osoby se zdravotním postižením, mladí lidé, starší lidé, etnické menšiny a migranti,
- F. vzhledem k tomu, že ženy jsou chudobou stále ohroženy více než muži kvůli své ekonomické závislosti, rozdílům v odměňování mužů a žen na trhu práce a jejich vyššímu zastoupení v hůře placených zaměstnáních; vzhledem k tomu, že tato situace zvyšuje riziko, že chudoba bude přetrvávat i v dalších generacích;
- G. vzhledem k tomu, že růst cen má v posledních letech velký vliv na rozpočty domácností a neúměrně postihl zranitelné sociální skupiny,
- H. vzhledem k tomu, že různé studie (jako průzkum týkající se budoucnosti práce „Future of Work Research“, který uskutečnila nadace Russell Sage) ukázaly, že každý čtvrtý pracovník v nejrozvinutějších ekonomikách by mohl brzy pobírat nízký plat a mohl by čelit vyššímu riziku chudoby; vzhledem k tomu, že hůře placená zaměstnání vykazují, jak se zdá, velkou jednotnost, neboť mají často podobu nestandardního pracovního poměru, v němž jsou nejvíce ohroženi pracovníci s nízkou kvalifikací, pracovníci na částečný úvazek, ženy, přistěhovalci a mladí pracovníci; vzhledem k tomu, že existuje tendence přenášet práci za nízkou mzdu z generace na generaci, a vzhledem k tomu, že hůře placená zaměstnání omezují přístup k dobrému vzdělání, kvalitní zdravotní péči a dalším základním životním podmínkám,
- I. vzhledem k tomu, že článek 2 Smlouvy o ES stanoví, že rovnost žen a mužů je jednou ze základních hodnot Evropské unie,
- J. vzhledem k tomu, že EU se potýká s demografickými změnami, jejichž hlavními rysy jsou prodlužování délky života a snižování míry plodnosti, ačkoli některé země vykazují známky obratu trendu snižování míry plodnosti,
- K. vzhledem k předpokladu, že demografické změny povedou k tomu, že poměr závislých seniorů se do roku 2050 zdvojnásobí, což se promítne především na fyzickém a duševním zdraví obyvatelstva,
- L. vítá zprávu Komise nazvanou „Demografická zpráva 2008: plnění sociálních potřeb ve stárnoucí společnosti“ (SEK(2008)2911), která uznává stěžejní roli, již mají ve společnosti neformální pečovatelé; vyzývá Komisi, aby zvažila silné sociální argumenty pro zapojení pečovatelů do vytváření budoucí politiky,
- M. vzhledem k tomu, že důsledky finanční krize pro reálnou ekonomiku nejsou zcela známy, ale že bude nemožné dosáhnout cíle, jímž je vytvořit v EU v letech 2008 až 2009 5 milionů pracovních míst; vzhledem k tomu, že hospodářská recese vede k vyšší nezaměstnanosti a zcela jistě k větší chudobě a bude představovat problémy evropskému sociálnímu modelu,
- N. vzhledem k tomu, že finanční a hospodářská krize je příčinou růstu nezaměstnanosti a nejistoty, a sociální soudržnost v EU je tak pod výrazným tlakem a v mnoha členských státech se vyznačuje sociálními poruchami a napětím,

Středa 6. května 2009

- O. vzhledem k tomu, že EU se zavázala k dosažení rozvoje, který bude trvale udržitelný ze sociálního a ekologického hlediska, a vzhledem k tomu, že příležitosti k vytvoření pracovních míst, které mohou vyplývat z tohoto závazku, by měly být plně využity,
- P. vzhledem k tomu, že sociální dialog může při řešení krize důvěry, kterou prohlubuje hospodářská krize, sehrát významnou úlohu, neboť mnoho lidí v naší společnosti se obává budoucnosti; vzhledem k tomu, že stejná priorita musí být rovněž přiznána lidem, kteří jsou již vyloučeni a jejichž situace se ve stávající krizi zhoršuje,
- Q. vzhledem k tomu, že institucionální opatření EU, která mají výraznější intervenční charakter a která se vyznačují určitým stupněm přerozdělování příjmů a společným chápáním pojmu „evropský sociální model“, mají pozitivní dopad na kvalitu pracovního života milionů mužů a žen ve více znevýhodněných odvětvích našich pracovních trhů,
- R. vzhledem k tomu, že respektování vnitrostátních právních a smluvních rámců, které se vyznačují vyvažováním pracovního práva a kolektivních dohod, jež tyto modely upravují, jsou základním předpokladem harmonizace hodnot v rozmanitých systémech,
- S. vzhledem k tomu, že v případě nestandardních pracovních poměrů se neuplatňují pravidla a postupy stanovené partnery v rámci kolektivního vyjednávání,
- T. vzhledem k tomu, že obnovená sociální agenda by se měla zakládat na zásadě, podle níž účinnost a efektivnost sociálních politik přispívá k hospodářskému růstu a prosperitě, a vzhledem k tomu, že tato skutečnost může rovněž pomoci obnovit klesající podporu EU ze strany občanů,
- U. vzhledem k tomu, že je politováníhodné, že se obnovená sociální agenda nezabývá otázkou právní jistoty sociálních služeb obecného zájmu,
- V. vzhledem k tomu, že byly vyjádřeny vážné obavy nad úlohou a viditelností obnovené sociální agendy, včetně nedostatečné jasnosti jejího účelu, nebo otázky, jak na ni bude navázáno, včetně snížení významu, který je přisuzován sociální otevřené metodě koordinace (OMC),
- W. vzhledem k tomu, že evropské sociální modely představují v rozmanitosti systémů jednotné hodnoty a obecně spadají do pravomoci členských států, vzhledem k tomu, že cíle sociální Evropy jsou zakotvené ve Smlouvě o ES, v Listině základních práv a v Lisabonské smlouvě zdůrazněny jako zastřešující cíl EU, má-li EU naplnit očekávání a vyslyšet obavy svých občanů; vzhledem k tomu, že Evropská rada na svých po sobě jdoucích jarních zasedáních opakovaně zdůraznila cíl vymýtit chudobu a sociální vyloučení a potřebu posílit sociální rozměr v Lisabonské strategii; vzhledem k tomu, že nezdár a úspěch vnitrostátních sociálních politik a politik zaměstnanosti mají vliv i na další členské státy, a proto musí být diskuse o reformě evropského sociálního modelu v samotném jádru této interakce mezi EU a členskými státy,
- X. vzhledem k tomu, že nezdár Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost, pokud jde o snižování chudoby, jíž je v současnosti postiženo 78 milionů obyvatel, a rostoucí nerovnost musí stát v centru pozornosti; vzhledem k tomu, že EU musí dosáhnout pokroku v souvislosti s rozvojem a prováděním vnitrostátních cílů a cílů EU v oblasti snižování chudoby a sociálního vyloučení, jakož i v klíčových oblastech, pro které v současnosti existují ukazatele, pokud mají občané věřit tomu, že EU slouží v první řadě lidem a teprve potom podnikům a bankám,
- Y. vzhledem k tomu, že v několika řízeních u Soudního dvora Evropských společenství byl použit výraz „ustanovení, jež mají zásadní význam pro ochranu politického, sociálního a ekonomického pořádku“, aniž by bylo vyjasněno, kdo může v tomto ohledu rozhodnout, jaká ustanovení mají zásadní význam pro ochranu obecných ustanovení veřejného pořádku v členském státě,

Středa 6. května 2009

- Z. vzhledem k tomu, že Soudní dvůr rozhodl, že není v pravomoci členských států, aby jednostranně vymezovaly pojem veřejného pořádku nebo aby jednostranně vyžadovaly uplatňování veškerých závazných ustanovení svého pracovního práva od poskytovatelů služeb majících sídlo v jiném členském státě, a vzhledem k tomu, že není jasné, kdo má tuto pravomoc, pokud ji nemají členské státy,
- AA. vzhledem k tomu, že neexistuje jasné rozlišení mezi využíváním subdavatelské pracovní síly a pochybným obchodováním a poskytováním služeb založeným na zákonných smlouvách se skutečně samostatně výdělečně činnými osobami; vzhledem k tomu, že by měl být řešen rozdíl mezi podvodnými praktikami a opravdovými občanskoprávními a obchodněprávními vztahy,

Prioritní opatření

Evropské sociální modely

1. vyzývá Radu a Komisi, aby vzhledem k hospodářské recesi opětovně potvrdily význam silné sociální Evropy, jež v sobě zahrnuje udržitelnou, účelnou a efektivní sociální politiku a politiku zaměstnanosti; vyzývá Komisi, aby vytvořila ambiciózní agendu sociální politiky pro období 2010–2015;
2. naléhá na Komisi, aby předložila koherentní politický plán pro důstojnou práci v souladu s Listinou základních práv Evropské unie;
3. zdůrazňuje, že je důležité, aby vytváření a podpora pracovních míst byly v této těžké době na prvním místě sociální agendy; domnívá se, že větší flexibilita na pracovišti je nyní důležitější než tomu bylo dříve;
4. vybízí Komisi k propojení obnovené sociální agendy s dalšími iniciativami, jako je Evropský pakt pro rovnost žen a mužů, Evropský pakt mládeže a Evropská aliance pro rodiny, aby se zlepšil přístup sociálně znevýhodněných skupin k sociálním dávkám;
5. je znepokojen skutečností, že opatření navržená ve sdělení Komise o obnovené sociální agendě nejsou dostatečně konzistentní a nemají tudíž vliv na současnou míru chudoby a vyloučení v EU a neřeší současné problémy sociální soudržnosti;
6. lituje zejména, že ve sdělení Komise o obnovené sociální agendě chybějí návrhy k níže uvedeným otázkám, jež jsou klíčové pro dosažení rovnováhy mezi ekonomickými svobodami a sociálními právy:
 - směrnice zabezpečující základní pracovní práva všem pracovníkům bez ohledu na jejich zaměstnanecký status, která má poskytnout ochranu stále se zvyšujícímu množství netypických pracovníků;
 - přezkum směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání⁽¹⁾ spolu se systémem hodnocení práce, který je neutrální z hlediska pohlaví, s cílem snížit rozdíly v příjmech mezi muži a ženami v rámci hospodářských odvětví i mezi těmito odvětvími jako takovými;
 - směrnice o přeshraničním kolektivním vyjednávání v souladu s realitou přeshraničních obchodních operací;
7. zdůrazňuje, že je nezbytné dále rozvinout minimální standardy v oblasti zaměstnaneckých práv; je si vědom toho, že před základními sociálními právy nemají přednost ani ekonomické svobody ani pravidla hospodářské soutěže;
8. poukazuje na to, že sociální politika by měla zahrnovat taková klíčová opatření, jako jsou lepší rovnováha mezi silnějšími sociálními právy a svobodami, boj proti diskriminaci a podpora rovnosti, jakož i modernizaci a reformu evropských sociálních modelů a zároveň i posilování jejich hodnot;

(1) Úř. věst. L 303, 2.12.2000, p. 16.

Středa 6. května 2009

9. připomíná, že vymezení toho, co pro členský stát představují „ustanovení, jež mají zásadní význam pro ochranu politického, sociálního a ekonomického pořádku“ je politickou záležitostí a mělo by být provedeno demokraticky legitimním postupem; proto vyzývá Komisi, aby zahájila otevřenou diskusi ve snaze vyjasnit, co tato obecná ustanovení veřejného pořádku představují, a případně navrhnout právní předpisy;

10. domnívá se, že v současné době by se neměly snižovat sociální výdaje, ale měly by se spíše posilovat strukturální reformy; dodává, že EU by měla podpořit infrastrukturu sociálních modelů členských států, včetně sociálních služeb obecného zájmu, tím, že opětovně zdůrazní, jaký má všeobecný přístup k nim a jejich kvalita a udržitelnost význam;

11. s politováním konstatuje, že ačkoli finanční krize ukázala, že státní intervence je pro zachování hospodářské činnosti a posílení sociální soudržnosti důležitá, Komise nezabezpečila budoucnost a klíčovou úlohu veřejných služeb v Evropské unii a nepředložila návrh rámcové směrnice o službách obecného zájmu;

12. vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrh, jehož cílem bude zabezpečit právní jistotu sociálních služeb obecného zájmu;

13. zdůrazňuje, že je nezbytné najít způsoby, jak modernizovat a reformovat systémy sociálního zabezpečení jednotlivých států s cílem vymýtit chudobu v dlouhodobém horizontu, zejména pokud jde o přiměřený minimální příjem, důchodové zabezpečení a zdravotní péči; zdůrazňuje, že je možné posílit finanční udržitelnost minimální mzdy a důchodových systémů i kvalitu a efektivnost zdravotnictví zlepšením jejich organizační struktury a přístupu k těmto službám, posílením spolupráce mezi veřejným a soukromým odvětvím, dodržováním zásady subsidiarity a podporou zvýšeného úsilí o vytvoření systémů progresivního zdanění za účelem omezení nerovnosti;

14. konstatuje, že některé členské státy již zavedly pojem minimální mzdy; domnívá se, že by z jejich zkušeností mohly čerpat ostatní členské státy; vyzývá členské státy, aby zajistily podmínky pro zapojení všech občanů do společnosti a hospodářského života a zejména aby vytvořily předpisy upravující záležitosti, jako je minimální mzda, nebo v závislosti na vnitrostátních tradicích jinou zákonnou a obecně závaznou úpravu či kolektivní smlouvy, které pracovníkům na plný úvazek umožňují vést ze svých příjmů důstojný život;

15. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, aby všichni občané měli přístup k základním bankovním službám;

16. je toho názoru, že sport a kulturní aktivity představují základní nástroje sociálního začlenění, které přispívají k osobnímu rozvoji, podporují společenskou prospěšnost a rozvíjejí talenty;

17. žádá Komisi, že zajistí, aby otázky životního prostředí a péče o zdraví byly rychle začleněny do všech politik Unie s cílem zajistit vysoký stupeň ochrany zdraví a životního prostředí v souladu s ustanoveními Smlouvy o ES;

18. podporuje záměr Komise rozšířit sociální agendu na nové oblasti; vyjadřuje politování nad tím, že otázka ochrany životního prostředí je příliš často zohledňována pouze v souvislosti se změnami klimatu; vítá obnovená prohlášení Komise na podporu udržitelné nízkouhlíkové ekonomiky, lituje však, že návrh Komise neobsahuje žádná konkrétní opatření, která by zohledňovala sociální a zdravotní dopady ekologické a klimatické krize;

19. zdůrazňuje, že extrémní chudobu a sociální vyloučení, jež z ní vyplývá, nelze posuzovat pouze z ekonomického hlediska na základě čísel, ale že musí být chápány také z hlediska lidských a občanských práv; uznává, že zásada volného pohybu kapitálu a zboží sama o sobě nemůže vymýtit chudobu a zvláště chronickou chudobu (zejména pokud je trvalého rázu) a že lidé, jichž se extrémní chudoba dotýká, ztrácejí příležitosti, nemohou se plně účastnit života ve společnosti a stávají se lhotejnými vůči svému okolí;

Středa 6. května 2009

Sociální politika a politika zaměstnanosti

20. vítá návrhy Komise obsažené v balíčku, který se zabývá otázkou sladování soukromého a pracovního života a který je uplatňován od konce roku 2008; vyzývá Komisi, aby vydala doporučení pro členské státy, které viditelně zaostávají za cíli barcelonského zasedání Evropské rady z roku 2002, pokud jde o zajišťování péče o děti pro rok 2010; žádá Komisi, aby nadále prosazovala otevřenost zaměstnavatele vůči flexibilním pracovním opatřením, lepší využívání informačních a komunikačních technologií a znalostí v tomto oboru, jakož i optimalizaci nových způsobů organizace práce, a podpořila tak pružnější režim práce a jeho soulad s podnikáním, správou a dobou vyučování;

21. vyzývá Komisi, aby podala návrh zabývající se otázkou lepšího sladování soukromého, rodinného a pracovního života, kterého by bylo možné dosáhnout lepším využíváním informačních a komunikačních technologií a rozvíjením znalostí v tomto oboru a optimalizací nových způsobů organizace práce, přičemž by současně zohlednila potřeby a kvalitu života dětí a současně podpořila účinnější ochranu zaměstnanosti, který potvrdí právo rodičů a pečovatelů na flexibilní pracovní modely, jež by odpovídaly jejich potřebám, a aby věnovala zvláštní pozornost přístupu osob s nízkými příjmy a s nejistým nebo málo kvalitním zaměstnáním;

22. vyjadřuje politování nad nedostatečnou schopností politik EU a členských států řešit rostoucí chudobu, zejména u dětí;

23. vyzývá členské státy, aby v zájmu sociálního začlenění zavedly systém minimální mzdy založený na zásadě subsidiarity a proporcionality;

24. navrhuje, že nové demografické problémy by bylo možné řešit nápravou situace žen, které žijí v chudobě, které mají nerovný a nedostatečný přístup k potravinám, bydlení, vzdělávání a odměňování a které se potýkají s problémem, jak sladit práci se svým rodinným a soukromým životem;

25. vyzývá k přijetí účinnějších opatření, jež by předcházela předčasnému zanechání studia a pomáhala bojovat proti tomuto jevu, přičemž navrhuje uplatnit motto „studium se vyplatí“; žádá účinnější organizaci vzdělávacích systémů a školních osnov, které budou lépe odpovídat budoucímu pracovnímu trhu, jakož i potřebám společnosti a technologickému vývoji; vyzývá k další podpoře koncepce náhradního školního vzdělávání, jakož i neformálního a neoficiálního vzdělávání, jež prokazatelně vede k vyšší účasti mladých lidí a dospělých, než je tomu u tradičního školního prostředí, což by přispělo ke snížení míry zanechání studia v Evropské unii; za tímto účelem vyzývá k dlouho očekávanému odstranění veškerých nerovností v příležitostech ve vzdělávacích systémech EU, zejména k odstranění nízké úrovně vzdělávání a odděleného vzdělávání, jež mají nevratné negativní dopady na marginalizované skupiny, zejména na Romy;

26. trvá na tom, že je zapotřebí přijmout účinnější opatření v oblasti celoživotního vzdělávání a odborné přípravy s cílem lépe poskytnout zejména méně kvalifikovaným občanům potřebnou kvalifikaci pro hladký a nediskriminační (opětovný) vstup na pracovní trh a přispět k sociální inovaci; navrhuje, aby byl kladen důraz na podnikatelské dovednosti, zejména na podnikání žen a mladých lidí, znalosti v oblasti informačních a komunikačních technologií, finanční gramotnost a jazykové znalosti;

27. zdůrazňuje potřebu zlepšit vzdělávání v EU urychlením procesu kompatibility a komparability vzdělávacích systémů členských států, a usnadnit tak vzájemné uznávání odborných kvalifikací a standardů;

28. domnívá se, že politiky aktivního sociálního začlenění musí mít rozhodující vliv na vymýcení chudoby a sociálního vyloučení, a to jak pokud jde o placené zaměstnance („chudí pracující“), tak pokud jde o osoby, které nemají placené zaměstnání;

29. zdůrazňuje, že je nezbytné podporovat spolupráci mezi vysokými školami a podniky, neboť je třeba zajistit, aby tito partneři vzájemně spolupracovali a aby se navzájem podporovali ku prospěchu svých vlastních organizací, zaměstnanců a studentů; domnívá se, že je třeba vytvořit vazbu mezi vysokoškolskými studijními programy a podnikatelským světem a že podniky by měly mít mimo jiné možnost doplňovat studijní programy, nabízet stáže, pořádat pro studenty dny otevřených dveří atd.;

Středa 6. května 2009

30. upozorňuje, že k začlenění mladých a starších lidí, žen, dlouhodobě nezaměstnaných osob a znevýhodněných skupin do pracovního trhu je nezbytné najít vyváženější vztah mezi pracovní flexibilitou, sociálním zabezpečením a potřebou zajistit důstojnou mzdu; navrhuje, aby členské státy při provádění vnitrostátních strategií flexikurity zohlednily usnesení Parlamentu ze dne 29. listopadu 2007 k obecným zásadám flexikurity;

31. domnívá se, že zejména v době finanční a hospodářské krize, jež často vede k propouštění a restrukturalizaci, je nanejvýš důležitá účast pracovníků na rozhodovacím procesu v podnicích, které ovlivňují jejich pracovní místa a životní podmínky; vítá nedávnou revizi⁽¹⁾ směrnice Rady 94/45/ES ze dne 22. září 1994 o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích působících na území Společenství a skupinách podniků působících na území Společenství⁽²⁾; znovu opakuje svou výzvu k dalšímu posilování činnosti evropských rad zaměstnanců, jak je uvedeno v jeho usnesení ze dne 4. září 2001 o uplatňování zde směrnice 94/45/ES⁽³⁾;

32. zdůrazňuje, že sociální politika a politika zaměstnanosti by měly podporovat vytváření pracovních míst a měly by být okamžitě aktivovány, aby tak reagovaly na stávající hospodářskou krizi a zajistily pracovní příležitosti a příležitosti ke vzdělání a aby zmírňovaly ztrátu příjmů; domnívá se, že by tyto politiky měly aktivně motivovat občany k hledání pracovních příležitostí či k zahájení vlastní podnikatelské činnosti; domnívá se, že by členské státy měly za tímto účelem zvážit dostupné nástroje financování, jako jsou úvěrové záruky, snížení úrokových sazeb či poskytování jednorázových dávek v nezaměstnanosti, jež vedle zmírňování ztráty příjmů poskytují také příležitosti ke vzdělávání, které nezaměstnaným osobám pomohou nalézt nové zaměstnání; připomíná ucelený přístup Komise k aktivnímu začlenění, jež zahrnuje přiměřenou podporu příjmu, přístup na trhy práce pro všechny a kvalitní sociální služby;

33. vyzývá Komisi, aby se ujala iniciativ, které povedou k jednoznačnému rozlišení mezi zaměstnavateli, skutečně samostatně výdělečně činnými osobami a malými podnikateli na straně jedné a zaměstnanci na straně druhé;

34. zdůrazňuje naléhavou potřebu podporovat matky prostřednictvím rodinných přídatků na děti po dobu dětství a vytvořením vhodného rámce pro jejich návrat na pracovní trh, a zároveň věnovat zvláštní pozornost matkám samoživitelkám vzhledem k jejich zranitelnosti;

35. zdůrazňuje, že sociální ekonomika jakožto další forma podnikání zásadním způsobem přispívá k trvale udržitelnému evropskému hospodářství tím, že spojuje ziskovost a solidaritu; dodává, že sociální podniky potřebují jistý právní rámec; zdůrazňuje, že pro sociální oblast je velmi přínosná dobrovolná práce, zejména v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení a v poskytování pomoci znevýhodněným skupinám ve společnosti;

36. zdůrazňuje, že ne všichni lidé jsou schopni pracovat a že v současné době ani nejsou pracovní místa pro všechny, a znova potvrzuje, že je důležité provést doporučení 92/441/EHS, které bylo potvrzeno na zasedání Rady 11 a 12 prosince 2008, o poskytování dostatečných prostředků a sociální pomoci, aby člověk mohl žít způsobem slučitelným s lidskou důstojností, a to zavedením systémů minimálního příjmu ve všech členských státech a zvýšením úrovní pro zajištění přístupu a přiměřenosti;

37. věří, že rozvoj mikroúvěrů může významně přispět k zahájení samostatné výdělečné činnosti (dlouhodobě) nezaměstnaných; zdůrazňuje, že mikroúvěry již nezaměstnaným osobám pomohly v mnoha těchto situacích k jejich opětovnému zařazení se do pracovního života a že jejich poskytování je v souladu s Lisabonskou strategií pro růst a zaměstnanost; vyzývá Komisi, aby zlepšila shromažďování a přístupnost informací o možnostech a dostupnosti mikroúvěrů a aby se aktivně zaměřila na ty společenské skupiny, které by měly z nabídky mikroúvěrů největší užitek a které je potřebují nejvíce;

38. vyzývá k podpoře větší provázanosti mezi uplatňováním flexikurity a posilováním sociálního dialogu, přičemž by měly být dodržovány národní zvyklosti a postupy;

(1) Směrnice 2009/38/EC (dosud nezveřejněno v Úředním věstníku).

(2) Úř. věst. L 254, 30.9.1994, s. 64.

(3) Úř. věst. C 72E, 21.3.2002, s. 68.

Středa 6. května 2009

39. trvá na odstranění administrativních překážek pro malé a střední podniky; vyzývá k dalšímu provádění zásad navrhaných ve sdělení Komise o iniciativě Small Business Act pro Evropu;

40. ačkoli plně uznává příslušnost členských států v oblasti mzdové politiky, navrhuje, aby sociální partneři na vnitrostátní úrovni projednali nové metody mzdových politik, které by mohly zvrátit stávající pokles poměru mezi mzdami a zisky a zahrnovat vyšší finanční podíl zaměstnanců na zisku společnosti, a to uplatňováním systémů zmírňujících dopad inflace; domnívá se, že takovéto systémy by mohly umožnit převádění mimořádných příjmů zaměstnanců do zvláštních kapitálových fondů vytvořených podniky; vyzývá k diskusi o tom, jakým způsobem pobízet podniky k uplatňování těchto metod, a dále vyzývá k diskusi o právním rámci, který upraví přístup zaměstnanců k těmto prostředkům tak, aby je využívali postupně; připomíná sociálním partnerům význam obnoveného závazku ke mzdám umožňujícím důstojný život, které zaručují minimální mzdu výrazně nad úrovní průměrné příjmové hladiny, aby lidé získali možnost vymanit se z chudoby a mít prospěch z práce;

41. trvá na tom, že pokrok v oblasti nediskriminace a rovných příležitostí spočívá jak ve zdravém legislativním základu, tak v řadě politických nástrojů, a že nediskriminace i rovné příležitosti musí být zahrnuty do všech aspektů obnovené sociální agendy;

42. žádá Komisi, aby vypracovala studie o střednědobém a dlouhodobém dopadu mobility znalostí ve snaze využít výsledků jako silné základny pro opatření ke zmírnění negativních dopadů;

Přistěhovalectví

43. upozorňuje na skutečnost, že přistěhovalectví může mít v zemích původu negativní vliv na jejich rozvoj (případný odliv mozků), včetně vlivu na rodinné struktury, zdravotnictví, vzdělávání a výzkum; na druhé straně připomíná důsledky ekonomické krize, pokud jde o nerovnováhu pracovních trhů hostitelských zemí;

44. zdůrazňuje význam etického náboru ze třetích zemí, zejména pokud jde o zdravotnické odborníky, a vyzývá členské státy, které tak dosud neučinily, aby vypracovaly kodex chování pro mezinárodní nábor;

45. zdůrazňuje, že dlouhodobý vliv přistěhovalectví na demografické změny je těžce odhadnutelný, neboť závisí na proměnlivosti migračních toků, slučování rodin a míře plodnosti;

46. domnívá se, že jsou-li přistěhovanci legálně zaměstnáni, mohou přispívat k udržitelnému rozvoji systému sociálního zabezpečení a rovněž mohou získat nárok na důchod a sociální práva;

47. zdůrazňuje, že k tomu, aby byla přistěhovalecká politika založená na lidských právech úspěšná, musí podporovat ucelenou a účinnou strategii začlenění migrantů na základě rovných příležitostí a měla by zabezpečit jejich základní práva a rovnováhu mezi právy a povinnostmi;

48. vítá návrh Komise na postih zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají státní příslušníky třetích zemí s nelegálním pobytem; zdůrazňuje význam boje proti vykořisťování těchto státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem a respektování práv těch, kteří se nacházejí ve zranitelné situaci; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby podporovala příležitosti k zákonnému zaměstnávání příslušníků třetích zemí s legálním pobytem;

49. vítá návrh směrnice o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči (KOM(2008)0414); upozorňuje však na skutečnost, že směrnice nesmí vést k větší diskriminaci občanů Unie na základě jejich ekonomického postavení;

50. domnívá se, že aktivnější provádění a prosazování stávajících pracovněprávních předpisů podle vnitrostátního práva, práva Společenství a úmluv Mezinárodní organizace práce musí být pro orgány EU a členské státy prioritou;

Středa 6. května 2009

51. zdůrazňuje, že je nutné, aby EU dále posílila antidiskriminační zákony; vyzývá Komisi, aby podnítila výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy s ohledem na podporu dalšího úspěšného začlenění migrantů; připomíná, že zejména v období těžké hospodářské situace je neúměrně postižena nejzranitelnější část obyvatel, mezi něž často patří migranti;

EU na externí úrovni

52. věří, že EU by ve svých vnějších vztazích mohla plnit proaktivnější úlohu, pokud jde o prosazování základních sociálních a environmentálních standardů; je přesvědčen o tom, že je nezbytné vyvíjet další úsilí, pokud jde o mechanismy v oblasti prevence, dohledu a sankcí za porušování těchto standardů;

53. domnívá se, že EU by mohla učinit více pro ovlivnění mezinárodního programu týkajícího se programu pro důstojnou práci a aktivně prosazovat dodržování úmluv Mezinárodní organizace práce, lidských práv a základních svobod a že její snaha může přispět k zajištění světového míru a také ochrany zájmů a hodnot EU;

54. zdůrazňuje skutečnost, že rozvoj právního rámce Společenství, ať už prostřednictvím primárních či sekundárních právních předpisů, by v žádném případě neměl být v rozporu s mezinárodními závazky v rámci úmluv MOP;

55. poukazuje na to, že EU by měla usilovat o proces globalizace vyznačující se větší mírou sociálního začlenění a větší hospodářskou a environmentální udržitelností; podotýká, že způsob, jakým společnosti podnikají, nemá pouze velké hospodářské dopady, ale také významné dopady sociální, a to jak v rámci EU, tak i v třetích zemích, zejména v zemích rozvojových; naléhá proto na Komisi, aby aktivně prosazovala koncepci sociální odpovědnosti podniků, buď prostřednictvím podpory nezávazných pravidel, nebo případně prostřednictvím legislativních návrhů;

Strukturální fondy

56. navrhuje zvýšit potenciál strukturálních fondů zjednodušením a zlepšením postupů a jejich pružnosti a potenciál rozměru sociální integrace, s cílem pomoci členským státům optimalizovat výsledky sociální politiky a politiky zaměstnanosti; vyzývá členské státy a regiony, aby plně zapojily partnery podle článku 16 obecného nařízení o strukturálních fondech⁽¹⁾; důrazně doporučuje zpřístupnit partnerům Evropský sociální fond (ESF) na budování kapacit;

57. zdůrazňuje, že obnovená sociální agenda musí přijmout jasný závazek, že strukturální fondy a fondy soudržnosti EU pomohou k dosažení cílů sociální agendy; žádá proto členské státy, aby Evropský sociální fond a veškeré další strukturální fondy využívaly ve snaze zlepšit nejen zaměstnatelnost lidí, ale také sociální infrastrukturu;

58. uznává, že strukturální fondy z velké části zůstávají hlavním nástrojem financování plnění sociálních cílů; žádá Komisi a členské státy, aby prosazovaly provázanost s jinými programy a podporovaly soudržnost víceletých rámcových programů, jako je Daphne, Progress, program veřejného zdraví a program „Evropa pro občany“;

59. žádá, aby zvláštní pozornost byla věnována oblastem, na které měla globalizace největší dopad, a také oblastem v nových členských státech, které procházejí procesem sociálního sblížení;

60. domnívá se, že program Progress by mohl přispět k lepšímu posouzení modernizace evropských sociálních modelů vyhodnocením pilotních projektů;

61. domnívá se, že v důsledku volného pohybu osob na vnitřním trhu se v některých částech EU, a zejména ve větších městech, objevují nové problémy v souvislosti se zajišťováním sociální ochrany v situaci nouze pro osoby, které nejsou schopny se uživit, což vytváří velký tlak na (charitativní) soukromé a veřejné služby poskytující pomoc v nouzi, například bezdomovcům nebo marginalizovaným skupinám obyvatel v naší společnosti;

⁽¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti (Úř. věst. L 210, 31.7.2006, p. 25).

Středa 6. května 2009

Opatření přispívající k dosažení cílů**Sociální a občanský dialog**

62. zdůrazňuje, že flexibilita občanů a jejich vůle přijmout změnu může být větší díky vzájemnější důvěře, kterou lze získat na základě účinnějšího a transparentnějšího sociálního dialogu, a díky účinnější participativní demokracii uplatňované při navrhování a provádění politik;
63. domnívá se, že pro sociální dialog je zvláště důležité podporovat politiky v oblasti zdraví a bezpečnosti práce a obecně podporovat zlepšení kvality života na pracovišti; vyzývá Komisi, aby zahájila diskusi o tom, jak do sociálního dialogu zapojit ty, kteří nejsou zaměstnání na plný úvazek (jako dočasné pracovníky, pracovníky na částečný úvazek, pracovníky na dobu určitou);
64. vzhledem k tomu, že výsledky jednání evropských sociálních partnerů nejsou příliš známy a zveřejňovány, vyzývá k prosazování informovanosti o výsledcích sociálního dialogu, což pomůže posílit jeho vliv a podpoří jeho rozvoj;
65. je přesvědčen o tom, že kultura spolupráce, která na trhu práce nahrazuje kulturu konfliktu, by měla být nadále podporována prosazováním sociálního dialogu;
66. je přesvědčen o tom, že organizace občanské společnosti a chudí a sociálně vyloučené osoby musí být bezprostředněji a rovnocenně zapojeni do diskusí o hospodářském a sociálním modelu;
67. poukazuje na to, že sociální partneři by se měli za účelem dosažení dlouhodobé udržitelné strategie snažit pracovat s víceletými plány opírajícími se o specifické harmonogramy a lhůty;
68. vyzývá k široké diskusi o sociální agendě na období po roce 2010, která by probíhala mezi evropskými zúčastněnými stranami, vnitrostátními správními orgány, zaměstnavateli a zaměstnanci a občanskou společností;
69. poukazuje na to, že by členské státy měly podporovat nové změřitelné a kvantitativní sociální cíle v Lisabonské strategii na období po roce 2010, včetně závazků k práci na vymýcení chudoby a sociálního vyloučení a vytvoření nového paktu sociálního pokroku, který by stanovil cíle a architekturu pro novou sociálně udržitelnou a globálně spravedlivou EU, jež by měla vybudovat a posilovat sociální OMC jako klíčový pilíř;
70. poukazuje na to, že podniky hrají v EU významnou úlohu jak v oblasti hospodářské, tak v oblasti sociální; nabádá proto k prosazování sociální odpovědnosti podniků a upozorňuje na potřebu rychlého pokroku, pokud jde o kvalitní práci, včetně mezd umožňujících důstojný život, aby byl podpořen sociální model a aby se zabránilo sociálnímu dumpingu;
71. upřednostňuje účinný dialog mezi Parlamentem a organizacemi občanské společnosti, navrhuje, že takový dialog je ovšem nezbytné vést také na ústřední, regionální a místní úrovni členských států;
72. podotýká, že Evropský rok dobrovolnické práce by byl ideální příležitostí ke kontaktu EU s organizacemi občanské společnosti; vyzývá Komisi, aby připravila podmínky pro to, aby byl rok 2011 vyhlášen Evropským rokem dobrovolnické práce, a aby co nejdříve předložila příslušný legislativní návrh;
73. domnívá se, že organizace občanské společnosti by měla být zapojována již od samotného zahájení rozhodovacích procesů, že informace by měly být veřejně přístupné, že by měla být uplatňována oboustranná zpětná vazba a že rozsah změny je třeba účastníkům jednoznačně objasnit;
74. zdůrazňuje význam a hodnotu procesu konzultace jakožto účinného nástroje pro umožnění přímého zapojení občanů do politického procesu na úrovni EU; vyzývá Komisi, aby přijala další kroky pro zvýšení informovanosti o budoucích konzultacích EU prostřednictvím médií a dalších vhodných fór na vnitrostátní, regionální a místní úrovni;

Středa 6. května 2009

75. navrhuje, že je naléhavě nutné, aby evropské orgány, sociální partneři na národní úrovni a organizace občanské společnosti přijaly „sociální pakt“, jehož náplní by bylo přijímat sociální opatření s realistickými a závaznými cíli a ukazateli;

76. podotýká, že občanská angažovanost má své počátky již v dětství a vyzývá k podpoře struktur a iniciativ s účastí dětí a mládeže na místní, regionální a vnitrostátní úrovni;

Právo EU

77. zdůrazňuje, že je třeba, aby se pokračilo v otázce nařízení týkajícího se koordinace systémů sociálního zabezpečení, směrnice o přenositelnosti práv na důchodové zabezpečení a návrhu směrnice o provádění zásady rovného zacházení bez ohledu na náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci a aby práce na těchto právních předpisech byla dokončena;

78. vyzývá ke zlepšení legislativního procesu na úrovni EU, a to tak, aby bylo zřejmé, proč je přijetí opatření na úrovni EU nezbytné, k zajištění kvality obsahu a provádění přísného a nezávislého posouzení dopadů zahrnujícího sociální, environmentální a hospodářské dopady; vyzývá zejména k účinnému provedení interinstitucionální dohody z roku 2003 o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽¹⁾;

79. zdůrazňuje, že by prioritou měla být účinná spolupráce mezi členskými státy a účinné sledování provádění práva EU;

80. domnívá se, že má-li být legislativní proces na úrovni EU lepší, měl by aktivně usilovat o zapojení organizací občanské společnosti a odpovídat potřebám občanů, protože tímto způsobem je možné EU občanům přiblížit;

Otevřená metoda koordinace (OMC)

81. domnívá se, že hospodářské a sociální politiky by měly být na úrovni EU lépe provázány, přičemž by měly být potvrzeny původní cíle Lisabonské agendy a potřeba zajistit, aby hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti aktivně přispívaly k vymýcení chudoby a sociálního vyloučení;

82. zdůrazňuje potřebu přijmout právně závaznou chartu základních sociálních práv;

83. připomíná, že podle Lisabonské smlouvy by při stanovování a provádění politik EU měly být zohledňovány nejpodstatnější prvky sociální politiky;

84. domnívá se, že Lisabonská strategie na období po roce 2010 by měla obsahovat posílenou OMC a žádá Komisi, aby dále vybízela členské státy ke stanovení vnitrostátních kvantifikovaných cílů, zejména pokud jde o snižování chudoby a posílení sociálního začlenění, podporovaných zejména novými měřitelnými a kvantitativními ukazateli;

85. vyzývá Radu a Komisi, aby vytvořily příležitosti pro skutečné zapojení Parlamentu do tvorby Lisabonské strategie na období po roce 2010;

*

* *

86. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, p. 1.